

Infacto

3/25

Build a career that shapes the future

Turn your passion for problem-solving into an exciting career at Accenture

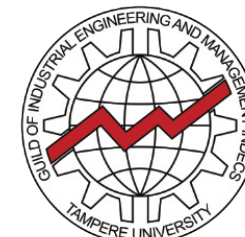
Read more at:
accenture.com/fi-en/careers

accenture

Infacto 3/2025

Sisällys

Puheenjohtajan palsta	4
Päätoimittajan palsta	5
TEKin palsta	6
Toimituksen työ	8
Lukemisen laaja-alaisuus - Yleissivistyksen hiljainen voima	10
Nojatuoliopiskelijavaihdossa kirjallisuuden maailmassa	13
Indecs kirjoittaa!	16
Pudotus	17
Unelmatyöpaikan kaiho	19
Laavu	20
Lasittuneiden silmien takaa	22
Kaiken aikaa ja silloin	23
Ilon pistoksia	24
Historiikki on tulossa	31

INFAC TO

Tuotantotalouden kiltä Indecs ry:n kiltalehti

JULKAISUJA JA KUSTANTAJA

Tuotantotalouden kiltä Indecs ry
hallitus@indecs.fi
indecs.fi

YHTEYSTIEDOT

Tuotantotalouden kiltä Indecs ry
Tampereen yliopisto, Hervannan kampus / Konetalo
K1725
PL 589
33101 Tampere

PÄÄTOIMITTAJA

Pepita Mäki-Soini
pepita.maki-soini@tuni.fi

PAINO

Keuruun laatu paino KLP Oy
KANNEN KUVA

Canva

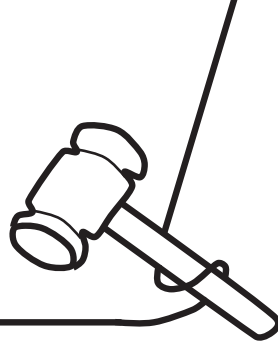
PAINOMÄÄRÄ

50 kpl

ISSN 2670-3165 (painettu)

ISSN 2670-3173 (verkkopainettu)

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

TEKSTI: NEA AIRAKSINEN

KUVA: KASPER KATAJA

Heipähei!

Kulunut vuosi on tulossa päätökseen ja se tarkoittaakin, että kirjoittelen teille viimeistä kertaa puheenjohtajan palstaa. Vuosi on kulunut aivan uskomattoman nopeasti ja omat hommat puheenjohtajana alkavat pikkuhiljaa olemaan maalissa.

Olen toisinaan taipuvainen kurkistamaan kirjojen ja elokuvien loppuratkaisut etukäteen, koska en pidä jännityksestä ja epätietoisuudesta. Tämän jälkeen palaan takaisin kohtaan, jossa olin - tietäen, miten kaikki tulee päättymään. Nyt loppuvuodesta onkin hyvä aika ottaa pieni kelaus taakseen ja kurkata mitä kaikkea Indecin tarinaan on tänä syksynä mahtunut, nyt kun loppuratkaisun jo tiedämme.

Heti syksyn alussa riemu valtasi kampuksen ja Etunurtsin, kun uudet fuksit saapuivat aloittamaan uutta lukua elämässään. Orientaatioviikon lisäksi olemme saaneet nauttia lukuisista tapahtumista, ja loppuvuoteenkin on luvassa vielä kaikkea kivaa, kuten kauan odotetut vuosikurssien taisto -sitsit. Hallitusta on kuluneena syksynä pitänyt kiireisenä dokumenttien valmistelu killan yleiskokousta varten. Siellä pääsimme kaikki vaikuttamaan killan ensi vuoden tavoitteisiin sekä valitsemaan uuden hallituksen, joka jatkaa tarinaa ensi vuonna.

Ja vaikka vuoden aikana olisin useaankin kertaan toivonut, että voisin vilkaista loppuratkaisua, olen iloinen, ettei tämä kuitenkaan ollut mahdollista. Kuluneeseen vuoteen onkin mahtunut paljon oppimista, onnistumisia, epäonnistumisia ja yhdessä puuhailua, joka ei olisi tuntunut yhtä merkitykselliseltä, jos olisin kaiken etukäteen tiennyt. Erityisen iloinen olen kuitenkin siitä, että tämäkin tarina päättyy onnellisesti.

MINÄ GOOGLETTAMASSA TARU SORMUSTEN HERRASTA LOPPURATKAISUA

Nyt joulun ja loman lähestyessä on aika hidastaa ja hengähtää vauhdikkaan vuoden jälkeen. Toivonkin, että jokaisella teistä löytyisi loman aikana hetkiä, jolloin voi vain heittää aivot narikkaan, käperytyä viltin alle, napata joulusuklaat kainaloon ja vain olla. Haastankin itseni ja teidät kaikki muut katsomaan loman aikana ainakin yhden elokuvan niin, ettei selvitä loppuratkaisua heti alussa!

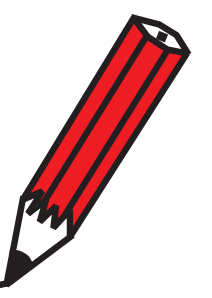
Päätän puheenjohtajan palstani tältä erää ja tältä vuodelta tähän. Kiitos kaikille, on ollut aivan mahtava vuosi! Tämän luvun tullessa päätökseen, odottaa uusi jo aivan nurkan takana. Onkin jännittävää ajatella mitä kaikkea tuleva vuosi tuokaan tullessaan.

Kiitos tästä vuodesta ja ihanaa loppuvuotta kaikille,

Nea Airaksinen

Puheenjohtaja 2025

PÄÄTOIMITTAJAN PALSTA

TEKSTI: PEPITA MÄKI-SOINI

KUVA: AULI MÄKI-SOINI

Rakkaat ystävät,

Kiitos kun sain olla päätoimittajanne tämän vuoden.

Käsissäsi on vuoden viimeinen Infacto, jonka aiheena on **kaunokirjallisuus**. Oma lehmäni ojassa on valtaisa ja ilmeinen. Tiedostan sen kyllä. Vaihdoin alaa kirjallisuustieteille keskustaan, (Kai... Tuntuu noita tuta-kursseja vieläkin lukkarista löytyvän, mutta mihinkäs kirja kansistaan... Vai?) ja nyt väännän samasta aiheesta teille lehteä. Väännän, ja oletan, että ette jaksa sitä ainakaan syventyen lukea, joten taitoin sen sitten niin seksikkääksi kuin suinkin osasin. Helpotamaan luku-urakkaa.

Mutta teistä minä välitän, ihan todella. Kai vähän ikävöinkin. Sen verran mitä nyt ylipäänsä on tapana ikävöidä. Mikä johtaa minut luontevasti pohtimaan **kaipuun tunnetta** arjessa yleensä. Kai se usein liittyy henkiseen etäisyyteen, jota toisinaan pallottelemme keskenämme. Kohtaamme toisiamme, mutta jätämme väliimme Espresso House -pöydän ja kahden kahvikupin mentävän aukon. Ja kyllähän siinä sitten kaipaa ja ikävöi. Yhteyteen. Luulisin. Tai ihan vaan sitä ihmistä, pientä ihmistä Flat White -vaahtoviiksillä pöydän toisella puolella. Pientä siksi, että ei kai täällä muunlaisia olekaan.

Vastaavasti **ilon pistokset** arjessa liittyvät niihin hetkiin, missä kaksi tai kolme on koolla ja aidosti läsnä, missä ei huudella norsunluutorneista, vaan kohdataan toisia myötatunnosta käsin. Sellaisia ovat myös rakkaimmat muistoni Indecsilta. Kiitos teille niistä!

Nautihan lukemisesta!

Yt pepsu

TG: @VoisitkonytPepita

Toimitus

Päätoimittaja

Pepita Mäki-Soini

pepita.maki-soini@tuni.fi

Toimittajat

Veera Pöntinen

veera.pontinen@tuni.fi

Ulkoasu ja taitto

Pepita Mäki-Soini

Veera Pöntinen

TEKSTI: RONI PEKKI

KUVA: MERI PEKKI

Heipä hei Indecs-jäsenistö!

Marraskuu on täällä taas, se kuukausi, jolloin valo vähenee, kahvin kulutus kasvaa ja luennot tuntuvat jatkuvan loputtomiin. Samalla moni meistä huomaa pohtivansa omaa jaksamistaan ja motivaatiotaan. Vaikka pimeys painaa, tämä vuodenaika tarjoaa myös rauhallisen mahdollisuuden suunnata ajatuksia kohti tulevaa ja löytää uudelleen se, mikä innostaa ja saa luovuuden virtaamaan. Olipa se sitten kirjoittaminen, suunnittelu, ongelmanratkaisu tai uuden idean kehittäminen. TEK haluaa olla rinnallasi tukemassa juuri näitä hetkiä, joissa syntyy oivalluksia ja oma suunta alkaa kirkastua.

Luovuus onkin TEKissä tärkeässä roolissa. TEKin Luova teknologia -teeman alla korostetaan, että teknologia ja luovuus eivät ole toistensa vastakohtia, vaan ne täydentävät toisiaan. Uudet ideat ja innovaatiot vaativat yhtä lailla mielikuvitusta kuin matemaattista tarkkuutta. Tämän vuoksi TEK järjestää tapahtumia ja valmennuksia, joissa jäsenet voivat kehittää itseään, kuulla inspiroivia puhujia ja jakaa ajatuksia muiden alojen osajien kanssa. TEK uskoo, että parhaat ratkaisut syntyvät, kun uskallamme yhdistää luovan ajattelun ja teknisen osaamisen.

Mutta kuinka luovuus saadaan kukoistamaan, ja voiko TEK jotenkin tukea tätä? No tottahan toki voi, sillä todellinen taika tapahtuu, kun otat hetken irti arjesta. TEKin jäsenenä pääset hyödyntämään Member+ -palvelun kautta huikeita etuja, kuten edullisia mökkiviikonloppuja,

kylpyläreissuja ja kulttuurielämyksiä eri puolilla Suomea. Kuvittele itsesi rentoutumaan takkatulen ääreen, ulos lumiseen maisemaan, tai ehkä kirjoittamaan seuraavaa suurta ideaa – ilman kiirettä ja stressiä. TEK tarjoaa siihen avaimet, sinun tarvitsee vain tarttua tilaisuuteen ja antaa luovuuden virrata!

Terveisin,

Roni Pekki

TEK-kiltayhdyshenkilö

TG: @RoniPekki

Starttaa urasi PwC:llä!

Kiinnostaako tulevaisuuden työ tilintarkastuksen, konsultoinnin, yritysjärjestelyjen tai vero- ja lakipalveluiden asiantuntijana?

Avoimet työpaikkamme löydät osoitteesta pwc.fi/rekry. Voit tutustua samalla PwC:läisiin ja heidän arkeensa.

PwC auttaa asiakkaitaan rakentamaan luottamusta sekä uudistumaan ja vahvistamaan kilpailuetua. Olemme teknologialähtöinen asiantuntijoiden verkosto, jossa työskentelee 364 000 tilintarkastuksen ja varmennuksen, vero- ja lakipalveluiden sekä yritysjärjestelyiden ja liikkeenjohdon konsultoinnin asiantuntijaa 136 maassa. Paikallisesti apunasi on 1 400 asiantuntijaa ympäri Suomea. Lisää tietoa: www.pwc.fi

TOIMITUKSEN TYÄ

Infacton toimittaminen on rentoa yhdessä tekemistä!

Toimitukselta välillä kysytään, mitä Infacton takana oikeastaan touhutaan. Miltä prosessi näyttää? Nyt raotamme esirippua yleisölle!

Tekeminen voi näyttää hyvinkin erilaiselta riippuen aina kulloisestakin toimituksesta. Suunitelmaa voi noudattaa tarkasti tai prosessin eri vaiheet voivat limittyä toisiinsa yhdessä luovassa kaaoksessa.

HAE TOIMITUKSEEN!

PÄÄTOIMITTAJAHAKEMUKSET 1.12.2025 MENNESSÄ!

TOIMITTAJIA HAETAAN TAMMIKUUN TIIMIHAISSA!

T: Veera, Infacton toimittaja 2025

TAVATAAN uuden lehden merkeissä. Aikataulutetaan, pohditaan mikä toimittajia kiinnostaa ja mikä jäsenistöä on puhutellut viime aikoina, ja lyödään lukkoon lehden pääteema, sekä kirjoittajat.

1. JA 2.
TAPAAMINEN

YHTEYDENOTTO
KIRJOITTAJIIN

TYÖSTETÄÄN jäsenistölle mahdollinen kysely tai tehtävänanto. Otetaan yhteyttä kirjoittajiin ja annetaan heille mahdollisimman vapaat kädet.

KARASEMIS-
VAIHE

ODOTELLAAN tekstejä, ja mahdollisesti palloitellaan niitä halukkaiden kirjoittajien kanssa. Toimitus kirjoittaa halutessaan myös itse.

WRAP IT UP

KERÄTÄÄN valmiit tekstit kirjoittajilta ja tutkitaan Excelissä tilannetta. Hahmotellaan lopullinen sivumäärä, jotta voidaan aloittaa taiton suunnittelu.

TAITTO

PÄÄTETÄÄN visio ja väriteema taitolle hyödyntäen inspiraationa esimerkiksi aikakauslehtiä. Taitetaan.

CLOSURE

LÄHETETÄÄN oikolukuun hallitukselle ja painatukseen. Markkinoidaan ja jaellaan.

”Mullisaukon poika!
Analfabeetti! Bassi-
basuukki!

Lukemisen laaja-alaisuus - yleissivistyksen hiljainen voima

KUKA?

No Pasi! Päätoimittaja törmäsi tohtori Hellsteniin kesällä Sastamalan vanhan kirjallisuuden päivillä. Hissihymyjä vaihdettiin ja siitä inspiroituneena päätoimittaja pyysi Pasia kirjoittamaan Indecsille kirjallisuudesta!

Pari pahaa heti alkuun: mihin kysymykseen vastaus on ”42”? Mikä teos alkaa sanoilla ”Alussa oli vain suo, kuokka – ja Jussi”? Kuka tai mikä oli Talos?

Yliopisto-opiskelijan arki on täynnä tavoitteita: opintopisteitä, tenttejä, harjoitustöitä ja dippaa. Meillä Hervannassa opintopolku on usein kohtuullisen tai jopa erittäin tarkasti rajattu ja opiskelija keskittyy, ja ihan oikein niin, oman alansa ymmärryksen ja osaamisen syventämiseen. Tämä on ymmärrettävää, asiantuntijuus vaatii perehtymistä, kurinalaisuutta ja määrätietoisuutta. Mutta kaiken tämän keskellä jää helposti huomaamatta se hiljainen, mutta perustavanlaatuinen voima, joka tekee asiantuntijasta sivistyneen ihmisen: yleissivistys.

Yleissivistys ei ole vain tietoa historiasta, yhteiskunnasta tai klassikkokirjallisuudesta. Se on kyky hahmottaa maailmaa laajasti, ymmärtää toisia ihmisiä ja kulttuureja, arvioida ilmiöitä kriittisesti ja toimia vastuullisesti yhteiskunnassa. Se on ajattelun monipuolisuutta, eettistä herkkyyttä ja kulttuurista lukutaitoa. Ja yksi sen tärkeimmistä lähteistä on kirjallisuus; ei vain, tai jopa suinkaan, oman alan oppikirjat, vaan laaja-alainen, monimuotoinen lukeminen.

Koti ilman kirjoja on kuin huone ilman ikkunaa

Kaunokirjallisuus avaa ovia toisiin maailmoihin. Parhaimmillaan se tuo esiin ja avaa ihmisten kokemuksia, tunteita ja moraalisia valintoja tavalla, jota mikään tutkimusraportti ei voi täysin tavoittaa. Lukemalla romaaneja, elämänkertoja, mikseipä runojakin lukija kehittää empatiaa, oppii tunnistamaan erilaisia näkökulmia ja voi saada välineitä myös eettiseen pohdintaan. Kirjallisuus ei tarjoa valmiita vastauksia, vaan haastaa ajattelemaan – ja juuri siinä piilee sen sivistävä voima. Asioita tulee suhteutettua omaan kokemusmaailmaansa, joka samalla laajenee.

Tietokirjallisuus puolestaan laajentaa ymmärrystä yhteiskunnallisista ilmiöistä, historiasta, filosofiasta ja luonnontieteistä. Kun lukija lukee oman alansa ulkopuolelta, hän rakentaa siltoja eri tieteenalojen välille ja kehittää kykyä hahmottaa kokonaisuuksia. Nyt pitäisi jo kellon kilistä: SECI-malli ja sen C-osa! Kaikki myöntävät kuulleen? Tämä ei ole vain hyödyllistä – se on välttämätöntä maailmassa, jossa ongelmat ovat monimutkaisia ja ratkaisut vaativat monitieteistä ajattelua.

Yleissivistys ei ole pelkkää tietoa ja mahdollisuus pärjätä pubivisoissa, vaan myös kykyä yhdistellä, tulkita ja soveltaa. Se voi auttaa ymmärtämään, miksi jokin ilmiö on syntynyt, miten se liittyy muihin ja mitä seurauksia sillä voi olla. Se antaa välineitä kriittiseen ajatteluun ja eettiseen harkintaan – taitoja, joita tarvitaan sekä työelämässä että kansalaisena toimimisessa, yksinkertaisesti sanottuna ihmisenä olemisessa. Mahdollinen pubivisoissa pärjääminen tulee ikään kuin kaupan päälle.

Sivistys ei synny pelkästä asiantuntijuudesta

Yliopistosivistys rakentuu syvällisestä asiantuntemuksesta, mutta se ei yksin riitä. Ilman yleissivistystä asiantuntijuus voi jäädä kapeaksi, kenties jopa ärsyttävän tai jopa vaarallisen yksipuoliseksi. Besserwisser on paha sana, jollaiseksi ei pitäisi olla hinkua kehittyä. Ei sitä kukaan kait tarkoituksella teekään. Sivistynyt asiantuntija ymmärtää tiedon rajat, osaa kuunnella toisia ja kantaa vastuuta omasta vaikutuksestaan yhteiskuntaan.

Hieman korkealentoisesti totean vielä, että yleissivistys on myös demokratian perusta. Se mahdollistaa osallistumisen yhteiskunnalliseen keskusteluun, kyvyn arvioida päätöksiä ja ymmärtää niiden taustoja. Sivistynyt kansalai-

nen ei ole vain tiedon vastaanottaja, vaan aktiivinen toimija, joka osaa kysyä, kyseenalais-taa ja vaikuttaa.

Sivistys ei ole vain yksilön ominaisuus, vaan myös yhteisön ominaisuus. Kyllä vakka kantensa valitsee, sanoo vanha kansa. Yliopistot ovat sivistyksen instituutioita – paikkoja, joissa ei vain tuoteta tietoa, vaan myös vaalitaan kulttuurista ja eettistä ymmärrystä. Kun opiskelijat lukevat laajasti, he eivät vain kehitä itseään, vaan myös rikastuttavat koko akateemista yhteisöä. Kyllähän asioista nimittäin myös keskustellaan, ja näköjään kirjoitetaan avauksia erilaisiin kanaviin.

Lukeminen on vastarintaa pinnallisuutta vastaan

Nykymaailmassa, jossa tiedon sirpaleisuus ja nopeus hallitsevat, lukeminen on myös vastarintaa. Se vaatii keskittymistä, aikaa ja halua syventyä. Se opettaa kärsivällisyyttä ja kykyä käsitellä monimutkaisia ajatuksia. Kun opiskelija lukee (hyvän) romaanin, hän harjoittaa samalla taitoja, joita ei voi oppia selaamalla uutisotsikoita tai katsomalla lyhyitä videoita. Yksin kansien välissä oleva kertomus liittyy kaikki yhteen, muodostaa kokonaisuuden, juonenkäännteet vievät kertomusta yhteen ja synapsit nauravat, kun yhteyksiä syntyy.

Lukeminen kehittää myös kielellistä ilmaisu-ua. Sivistynyt ihminen ei vain ajattele selkeästi – hän myös puhuu ja kirjoittaa selkeästi. Kirjallisuus rikastuttaa sanavarastoa, parantaa argumentointikykyä ja auttaa jäsentämään ajatuksia. Nämä joissakin keskusteluissa myös metataidoiksi nimetyt osaamiset ovat korvaamattomia elämässä yleensäkin, mutta erityisesti sekä akateemisessa työssä että yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa.

Kirjallisuus kasvattaa ihmistä

Kirjallisuus ei vain opeta – se kasvattaa. Se auttaa lukijaa kohtaamaan oman ajattelunsa rajat, tunnistamaan omat ennakkoluulonsa ja laajentamaan maailmankuvaansa. Se tarjoaa tilaa hiljaiselle pohdinnalle, itsetutkiskelulle ja eettiselle kasvulle. Sivistys ei ole vain älyllistä – se on myös inhimillistä. Tämä edellyttää asioiden ja myös erilaisten puutteiden tunnistamista ja tunnus-tamista.

Yleissivistys ei ole vanhanaikainen ihanne, vaan ajankohtaisempi kuin koskaan. Se on perusta, jolle rakennetaan kestävä asiantuntijuus,

demokraattinen yhteiskunta ja inhimillinen tulevaisuus. Ja sen rakentaminen alkaa yksinkertaisesta teosta: kirjan avaamisesta.

Kehotus opiskelijoille, ja kaikille

Siksipä tämä on kehotus kaikille yliopisto-opiskelijoille: lukekaa laajasti. Lukekaa oman alanne ulkopuolelta, lukekaa klassikoita ja nykykirjallisuutta, lukekaa elämänkertoja ja runoja, lukekaa historiaa ja filosofiaa, lukekaa sarjakuvinkin. Lukekaa, koska se tekee teistä enemmän kuin asiantuntijoita – se tekee teistä sivistyneitä ihmisiä. Yliopistossa kasvetaan ihmisiksi, jotka ymmärtävät maailmaa ja toisiaan. Ja kirjallisuus on yksi tärkeimmistä välineistä tuossa kasvussa.

Lukeminen ei ole vain yksilön teko – se on kulttuurinen teko. Jokainen kirja, jonka opiskelija lukee, rakentaa siltaa menneisyyden ja tulevaisuuden välille. Jokainen teksti, jonka hän kohtaa, on mahdollisuus ymmärtää maailmaa syvemmin ja toimia siinä viisaammin. On vielä syytä pitää mielessä, että sivistys ei ole valmis tila, vaan elinikäinen prosessi. Sen enempiä ajassa kuin sisällössäkään. Ja kirjallisuus on sen uskollinen kumppani – hiljainen, mutta voimakas. Se ei huuda, mutta se muuttaa. Se ei määrää, mutta se ohjaa. Se ei tarjoa valmiita vastauksia, mutta se opettaa kysymään oikeita kysymyksiä. Aivan kirjoitukseni alkuun palatakseni; omintakeiset manaukset ovat Tintin kumppanin, kapteeni Haddock'in, suuhun laitettuja hersyviä, perheystävällisiä solvauksia. Näistä on muuten tehty oikein tutkimustakin. '42' on vastaus kaikkeen, kysymystä vaan ei kukaan enää tahdo muistaa teoksessa Linnunradan käsikirja liftareille ja Jussi kuokkii Täällä pohjantähden alla. Pitää(-kö) tietää? Kukapa sen sanoisi. Talos oli muuten vielä Europan suojelija ja vartija kreikkalaisessa mytologiassa. Sellaiselle saattaisi olla kysyntää nykyäänkin.

Pasi Hellsten

Oiskelijavaihdossa maailma avartuu, kun näkee, miten eri tavoin elämää eletään eri ympäristöissä. Toisaalta samalla voi huomata, että ihmiset ovat itseasiassa aika lailla samanlaisia paikasta tai kulttuurista riippumatta.

Mutta mitäpä, jos oma elämäntilanne ei syystä tai toisesta mahdollista maailman avartumista opiskelijavaihtoon lähtemällä?

Jos esimerkiksi työ- tai perhetilanne houkuttelee pitämään jalat tukevasti kotimaan kamaralla. Tai opiskelijavaihto on jo takana päin. Voisiko maailmaansa avartaa jollakin muulla tavalla tai vielä lisää – ihan nojatuolista käsin.

AINAKIN YKSI MAHDOLLINEN VASTAUS tuohon kysymyksen voisi piillä tämän Infacto-lehden numerossa teemana olevassa kaunokirjallisuudessa. Se on teema, jota tervehdin suurella ilolla, koska hervantalais-pragmaattisesti emme taida sitä tuotantotalouden koulutusohjelmassa juuri-kaan sivuta. Luullakseni kovin usein opiskelijan arkilukemistoon kuuluvatkin kurssimateriaalit ja tietoteokset – ihan niin kuin me henkilökunnassa kannustamme. Tietokirjallisuus painottuu helposti, on kyse sitten kurssikirjoista tai muista oppaista, kun tavoitellaan ammatillista kasvua yksilötasolla. Niin tietokirjallisuus painottuu tosin edelleen minunkin lukemistossani, sillä näin apulaisprofessorin tehtävässä saa lukea huomattavan paljon tietotekstiä, esimerkiksi opinnäytteiden ohjaukseen liittyen. Lisäksi ammatillisen kasvun tavoittelussa tietokirjat ovat helposti vähintään jotain omaa alaa lähellä olevia tekstejä. Mutta avartuuko maailma näitä lukemalla – vai kapeneeko se entisestään, vaikka samalla syven-tenkin?

ON SILTI SELVÄSANAISESTI TODETTAVA, että en totta tosiaan kannusta olemaan lukematta kurssikirjallisuutta. Muistutan kuitenkin, että hieman omaa alaa kauempaakin voi löytyä jotain sellaista uutta ja eksoottista, joka täydentää oman ajattelun polkujen muodostamista ihan odottamattomillakin tavoilla, oman alan kurssi- ja tietokirjallisuuden lisäksi – ei siis sen sijasta.

KAUNOKIRJALLISUUDEN TUNTEMINEN on yleissivistävää ja se kasvattaa kykyä reflektoida maailmaa: mistä olemme tulleet ja minne olemme menossa ja minne emme halua mennä. Esimerkiksi, ihmiskunnan historiaan sijoittuva kaunokirjallisuus voi antaa mahdollisuuden kurkistaa kauaksi nykypäivästä samalla, kun se voi kuvastaa lukijalle inhimillisiä ajattomia ilmiöitä. Tällaisia ilmiöitä voivat olla vaikkapa valtarakenteet ja hierarkiat, erilaiset taustat ja mahdollisuudet vaikuttaa, tai pyrkimys puolustaa itselle tärkeitä arvoja. Näitä asioita voi löytää esimerkiksi klassikkoteoksista kuten *Seitsemän veljestä* (Aleksis Kivi), *Tuntematon sotilas* sekä *Täällä Pohjantähden alla* (Väinö Linna). Moni muistaa kahlanneensa nämä teokset läpi peruskoulussa tai lukion äidinkielen tunneilla, mutta lämpimästi kehotan tarttumaan niihin aikuisiällä uudelleen. Klassikoista voi löytää uusia tasoja, joita ei aiemmin osannut etsiä tai varsinkaan löytää.

NOJATUOLIOPISKELIJAVAIHTOON voi hyvin suositella muitakin klassikkokirjoja. Esimerkiksi *Ihmisiä telineillä* (Kalle Päätalo) antaa kiinnos-

tavaa näkymää kaupungin teollistumiseen ja kehittymiseen. Riippumatta siitä, onko muuttanut Tampereelle vasta opiskelemaan vai asunut seudulla jo pidemmän aikaa ennen sitä, voi paikallishistoriallinen kirjallisuus luoda sidettä seutuun. Kaikessa arkisuudessaan kirjan keskuksen henkilön edesottamukset työn ja arjen parissa veivät minut mieleenpainuvalle aikamatkalle rakenteilla olevan Tampereen keskustaan. Järkälemäinen *Alastalon salissa* (Volter Kilpi) taas kertoi minulle siitä, että jokaisessa hetkessä on paljon ihmeteltävää, kun tarkastelun resoluution säätää huipputarkkuuteen. Tämän kirjan tarina antaa pienelle hetkelle suunnattomasti merkitystä, kun henkilöiden sisäinen ja arkimielikuvitus sellinen maailma täyttää muuten hyvinkin vähäisten tapahtumien varassa kulkevan tarinan. Välillä on varmasti hyvä pysähtyä ja miettiä nykyhetken rikkautta, sen sijaan, että vain paah-taa laput silmillä eteenpäin. Antaa mielikuvituksen laukata ja nähdä hienous elämän pienissä asi-issa!

Myös *Sinuhe egyptiläinen* (Mika Waltari) kertoo mielikuvituksellisuudesta. Siinäkin keskushenkilön sisäinen maailma on kirjoitettu hienosti esiin. Mielikuvituksellisuuden näkökulmasta hämmästyttää toki sekin, että miten ylipäättään tällainen niin todentuntuinen egyptiläisen elämän kuvaus voi olla kirjoitettu täällä peräpohjolassa aikana ennen valtavia, jokaisen saatavilla olevia tietomassoja. Mielikuvitusta tarvitaan, niin opinnoissa kuin työelämässäkin, jos esimerkiksi alati korostetun innovatiivisuuden käsitettä läh-detään avaamaan osatekijöihinsä.

Jos edelliset kirjat kertoivat pitkälti siitä, mistä olemme tulleet, niin sitten on mahdollisuus avar-taa omaa ajattelua sillä, minne ihmiskunta on menossa. Klassikoita löytyy sieltäkin. Tällöin voi tarttua esimerkiksi *Vuonna 1984* (George Orwell) -teoksen dystopiakuvaukseen. Onneksi saamme ajatella vapaasti ja muodostaa omat mielipiteet n-me, eikä tarvitse huolehtia valvontakoneiston rattaisiin joutumisesta. Ihan joka paikassa ei taida näinkään olla. Toiseksi suositukseksi nos-tan jonkin asteista kulttimainetta nauttivan neli-osaisen scifi-sarjan *Hyperion* (Dan Simmons), joka luo häikäisevän älykkäällä tavalla kiinnos-tavan kuvan ihmiskunnan mahdollisesta tulevai-suudesta. Kirja antaa perspektiiviä vaikkapa sii-hen, mitä käy, jos emme enää pysty toi-mimaan maapallon rajallisten resurssien rajoissa. Ihmiskunnan siirtyessä etsimään uusia asuin-alueita kaukaa avaruudesta, toistuvat peri-

Kirjoittaja on apulaisprofessori Tuotantotalouden yksikössä, ja häneen voit törmätä vaikkapa kursseilla TEKTAL.300 Tutkimusmetodologia, TUTA.310 Laskentatoimi johtamisen tukena, sekä TUTA.322 Liiketoiminnan päätöksenteko ja markkina-analytiikka.

Nojatuoliopiskelijavaihdossa

kirjallisuuden maailmassa

inhimilliset piirteet kauneudessaan ja kauheudessaankin. Tämäkin kirja on järkälemäinen (suomenkielinen sarja kattanee noin 2500 sivua), mutta niin hieno lukukokemus, että jäin harmittelemaan sarjan päättymistä. Siispä tartuin vastikään siihen uudelleen, tällä kertaa englan-niksi.

VAIKKAKIN ITSE EHDIN nojatuolimatkalle kaunokirjallisuuden pariin harvemmin kuin haluaisin, olen kokenut sen avartavan paljon ym-märrystäni ja tapaani katsoa maailmaa. Siitä kumpusi myös halu tarttua kynään ja kirjoittaa tämä juttu. Toivonkin, että Sinulla, arvoisa in-decsläinen lukija, on itsellesi sopivana hetkenä mahdollisuus istahtaa nojatuoliin ja tarttua kir-

jaan tai vaikka lenkkipolulla äänikirjaan ja päästä näin teoksen mittaiselle vierailulle men-neisiin tai vieraisiin, jopa tuleviin kulttuureihin. Näinkin voi syntyä omakohtaisia kokemuksia ja ajatuksia kasvattamaan kykyä reflektoida maail-maa. En usko, että omaa opinnoista saatua ajattelua täydentävä, yhä laajempi perspektiivi koituu haitaksi myöskään haastavissa liikkeen-johdollisissa asiantuntija- ja johtotehtävissä valmistumisen jälkeen.

Tuomas Korhonen
Kuva: Jonne Renvall

- -

*halajan nähdäkseni sitä sinistä
kukkaa. Se on alati mielessäni, enkä
saata ajatella mitään muuta.
Tällaiselta minusta ei vielä koskaan
ole tuntunut: kuin kaikki tähänastinen
olisi ollut vain unta tai kuin olisin
uneksinut itseni kokonaan toiseen
maailmaan; sillä kuka siinä
maailmassa, jossa muutoin olen
elänyt, kuka siellä olisi piitannut
kukkasista, enkä varsinkaan ole
kuullut kenenkään siellä ikinä
tunteneen sellaista merkillistä
intohimoa yhtä ainutta kukkasta
kohtaan*

- -

(Heinrich von Ofterdingen, 9.)

MISTÄ ON KYSE?

Novaliksen sininen kukka kuvastaa selittämätöntä kaipuuta, kaihoa, joka ei voi täysin tyydyttyä tässä maailmanajassa. Silti kaipuun tunne itsessään on toivottava kohteensa ihanuuden tähden. C. S. Lewis kertoo omaelämäkerrassaan *Surprised by joy* (suom. Ilon yllättämä) kokeneensa tuon oudon kaipauksen tunteen jo lapsena. Hän kertoo “ilon pistoksista”, jotka tulvahtivat läpi koko olemuksen luonnossa tai uuden, innostavan lukuelämyksen äärellä. Näitä ilon pistoksia hän lähti jahtaamaan.

Tyyllilaji oli vapaa, kun Indecsin jäsenistö kirjoitti *kaipuun tunteesta* ja *ilon pistoksista* lapsuudessa ja aikuisuudessa. Mukana kirjoittamassa myös Indecsin alumni, Mika Arvaja!

INDECS KIRJOITTA!

CHAMPAGNE PROBLEMS

Pudotus

Henkäisin syvään, keräsin rohkeuteni ja työnsin oven auki. Sänky keskellä huonetta oli koskematton. Harmaiden lakanoiden päällä lepäsi ainoastaan musta puvuntakki. Silmäilin varjoja huoneen nurkissa kuin etsimäni mies olisi kadonnut niiden sekaan. Kylmä ilmavirta puhalsi kasvoileni ja lennätti hiukset selkeäni taa. Huone tuoksui raikkaalle sateelle. Viileä tuulenvire houkutteli katseeni lopulta avoimeen oveen toisella puolella huonetta. Kevyet ja läpikuultavat verhot heiluivat tuulessa, ja erotin miehen niiden toisella puolella. Hän nojasi parvekkeenkaiteeseen molemmilla käsillään. Hartiat rentoutuneina, kauluspaidan hihat kyynärpäihin asti käärittyinä ja pää kevyesti kohotettuna ylös kohti taivasta, mies ulkona näytti maalaukselta.

Hän ei hukkunut sateen sekaan, vaan paistatteli pisaroiden alla. Kuin hän olisi vihdoin antanut sateen huuhtoa huolet harteiltaan.

Se oli maalaus sinisestä, jota rakastin.
Ja se veti minua puoleensa kuin painovoima.

Sade voimistui entisestään, ja sydämeni hakkasi tiheämpään tahtiin taivaalta putoavien pisaroiden rytmissä, kun kävelin hänen luokseen. Jännityksestä huolimatta sade sai minut tuntemaan itseni astetta elävämmäksi. Se veti suupieleni hymyyn, jonka vain rankkasade sai aikaan. Olisin normaalisti pyörähdellyt sateessa, mutta askeleeni kääntyivät miehen suuntaan kuin hän olisi ollut kiintopiste pyörivän karusellini keskellä. Ja ainakin perhoset vatsani pohjalla pyörivät onnellisina karusellin kyydissä, kun hänen katseensa kääntyi taivaalta minuun. Koska vielä sen pysähtyneen hetken ajan hän katsoi minua tuolla tavalla. Kuin lumoutuneena. Ihastuneena. Eikä se johdunut ensivaikutelmasta tai yksittäisestä hetkestä.

Hän tunsikin minut. En ollut aivan varma, milloin se oli tapahtunut, mutta hän oli oppinut tuntemaan minut. Paremmin kuin useimmat muut ...ja hän oli alkanut katsomaan minua tuolla tavalla.

Minun oli vieläkin vaikea uskoa sitä. Tiesin, että oli helppoa ihastua sateessa vapautuneena tanssi-vaan naiseen tai mielikuvaan siitä kuka saatoinkin hetkittäin olla, mutta hän oli nähnyt enemmän. Hän oli nähnyt pintaa syvemmälle... ja ihastunut?

Jokin rinnassani värähti. Kaunis pysähtynyt hetki oli minun, mutta kupla puhkeaisi pian. Liian pian. Olisin yhtä hyvin voinut pitää neulaa käsissäni. Mies vierelläni katsoi minua tietämättömänä siitä, miten pettäisin hänet. Olin pelkuri. Olin myös vihdoinkin löytänyt sen hetken, johon halusin jäädä. Vesipisarat putosivat hänen ripsiensä sekaan ja siitä hänen huulilleen. Ne olivat pisaroi-ta tiimalasissa. Katsoin niitä lumoutuneena ja kaiholla. Mutta vaikka olisin valinnut jäädä...

Vaikka olisin pitänyt tästä hetkestä kynsin ja hampain kiinni, hän olisi ennen pitkään nähnyt mitä kaikkea muuta olin. Tai mitä en ollut. En osannut olla se, kenet hän tarvitsi. Ilo ei ollut ainoa asia, jonka tunsin voimakkaana. Eikä se ollut kaunista. Minä en ollut kaunis, sillä tavalla kuin hän luuli. En ollut auringonsäde, joka maalasi kultaisen säikeen oikeaan suuntaan. Olin ennemminkin tuuliviiri keskellä myrskyä. Kiepuin arvaamattomana ympäri osoittaen vain väärin suuntiin. Tuottaisin hänelle pettymyksen ja oli helpompaa tehdä se nyt kuin myöhemmin. Ennen kuin satuttaisin häntä enemmän.

Pelkäsin jo nyt, että hän oli asettanut minut liian korkealle jalustalle, ja että me molemmat putoaisimme alas minun takiani.

Yksi väärä askel tai lipsahdus, ja jalusta koituisi kohtaloksemme. Ei vaan minä koituisin. En kuulut jalustalle. Se oli liian pieni ja korkea. Se oli pilarin huippu, jonka päällä tunsin itseni saarretuksi.

Tasapainoni horjui jo nyt kuin maa jalkojeni alla olisi jäänytynyt.

Samaan aikaan tuuli kuitenkin kantoi korviini tuttua sävelmää, joka sai villin puoleni haaveilemaan pudotuksesta.

Ilmavirta kasvoillani ja painottomuuden tunne vatsani pohjalla... ajatus vapaasta pudotuksesta oli melkein vastustamaton, mutta tunsin hänen lasisen sydämensä käsissäni.

Sen jonka väistämättä rikkaisin, kun osuisin pohjalle. Parempi nainen olisi kääntynyt pois, mutta minä nojauduin eteenpäin. Katsoin häntä tähdet silmissäni loistaen. Sokaisten. Ja hänkin nojautui eteenpäin. Lähemmäs sitä näkymätöntä reunaa, jolla tasapainottelin.

Sade kohisi äänekkäästi ja koko muu maailma lakkasi olemasta. Se katosi pisaroiden taa, jotka verhosivat meidät siniseen. Viimeinen henkäys katoavassa hetkessä johti suudelmaan. Putosin niin vaarallisen ihanasti.

Hän veti minut lähemmäs lämmin käsi alaselä-läni, ja minä pujotin käteni hänen pehmeiden kiharoidensa sekaan. Kiskoin hänet mukana alas. Suudelma maistui kesäyöltä. Se oli täynnä haaveita ja rauhaa, ja se sai sydämeni hehkumaan. Aivan kuin olisin kaatunut selälleni kukka-niittyyn hänen kanssaan. Hetki oli täydellinen, mutta katoava. Yritin kaikkeni painaakseni sen mieleeni ennen kuin vetäydyin pois. Ennen kuin neula käsissäni puhkaisi kuplan. Otin askeleen taaksepäin, ja katsoin silmät kiiltäen miestä, joka jäi hengästyneenä nojaamaan alaselkä vasten parvekkeen kaidetta. Hänen kätensä kurotti välillemme kuin hän olisi halunnut pysäyttää minut.

Pieni toivo värähti sydämessäni, mutta sekin hiipui, kun otin uuden askeleen kauemmas. Hän laski kätensä alas. Kesti hetken ennen kuin sain jalkani liikkumaan. Olin pudonnut tähdistä maahan ja se tuntui koko kehossani. Olisin voinut jäädä vielä hetkeksi. Olisin voinut... Ei vaan olisin halunnut. Sen sijaan minä tein sen minkä osasin parhaiten.

Pakenin.

Ja hän jäi keräämään sirpaleita, jotka jätin jälkeeni.

KONNASULTTI

Unelma-työpaikan kaiho

Alkumaljan huumaavan vaikutuksen hälvetessä säpsähdän hereille tummanharmaan tapetin koristamasta neuvottelutilasta. Palauduttuani tajuihini täytän keuhkoni pulloilleen tilan optimismin raikastamaan ilmaa. Projektorin ininää ja kauluspaitojen suhinaa lukuun ottamatta tilassa on hiljaista. Etuosan valkokankaalle on juuri ilmestynyt uusi dia, jossa komeilee yrityksen logo keskellä. Kankaan edessä seisova, toppaliivin kääriytynyt puhuja katsoo käsiään antaessaan mahtipontisen kalvon imeytyä yleisön verkkokalvoille. Huoneen tasapaksussa loisteputkivalossa miehen kasvot näyttävät riutuneilta ja harmahtavilta, silmät laskentataulukoiden lasittamilta. Tilan lukuisat suu auki tuijottavat opiskelijat eivät kuitenkaan huomaa tätä, tai tilan pinttynyttä tuskan löyhkää.

Uuden dian aiheena on yrityksen pidetyt vapaa-ajan kerhot. Mies on kuulemma verenvuodatuskerhon aktiivi, mutta käy myös syntiklubin vuoroviikoittain järjestettävissä riennoissa. Hänen mukaansa eräs yrityksen partnereista järjestää näitä pahanteon täyteisiä iltamia, joissa aika ja materia menettävät merkityksensä ja hierarkia pysyy. Kertomusta tukeakseen mies heijastaa valkokankaalle kuvia nuorista tyhjätseista ammattilaisista hienoilla illallisilla. Ihaillessani organisaation vetreää ja dynaamista kulttuuria näen ryhmän nuoria työntekijöitä kävelevän ponnekkaasti kohti työpisteitään. Transsinomaisesti ikkunan ohi laahustaessaan kaksi onttoa

ruumista tuijottaa neuvottelutilan ikkunasta opiskelijakatrasta surumielisesti takaisin. "Tuohon ryhmään minäkin haluan kuulua", päätän siinä hetkessä.

Tummanpuhuvien pöytien, epämukavien design-tuolien ja pölyttyneiden taulujen vuoraaman tilan etuosasta puhuva hahmo vaihtaa jälleen kalvoa. Nyt puhutaan urapoluista. Saatanana esittäytynyt mies kertoo tulleen taloon tyypillistä polkua, aloittanut Customer Temptation Trainee:na, jatkanut Deception Associate:ta ja toimii nykyään Sin Manager:ina. Hänellä on huipulle enää lyhyt matka: partnerin saappaat ovat vain muutaman vuosikymmenen raatamisen, viimeistenkin ihmissuhteiden tuhoamisen ja terveyden rippeiden haaskaamisen päässä.

Ei mene kauaa kun eturivin kysymys yrityksen haastatteluprosessista keskeyttää miehen omahyväisen monologin. Ivallisen hymyn takaa mies vastaa prosessin koostuvan kuudesta ennakotehtävästä, kuudesta kolmiosaisesta case-haastattelusta ja kuudesta soveltuvuusosiot. Hän kertoo, että prosessin tarkoituksena on syyntä hakija ja tämän tausta pienintäkin yksityiskohtaa myöten. Selityksen mukaan ei ole mitenkään tavatonta, että esikoulutodistuksen tai ompeluajokortin uupuminen johtaa välittömään hylkyyn ja ikuiseen kadotukseen. Case-haastatteluisissa rima on tätäkin korkeampi: jokainen virhe laskuissa ansaitsee hakijalle kuusisataa vuotta kiirastulta. Ennen kuin mies pääsee selityksensä loppuun kuuluu kutsu ruualle.

Jälleen kerran on toimiston pitkä pöytä pantu koreaksi opiskelijoiden vakuuttamiseksi. On ka-teellista lihaa, ahnetta viintä ja ylensyöviä jälkiruokia. Notkuvien pöytien äärellä Saatana paljastaa, että kiireellisten projektien aikana työtunnit saattavat venyä. Töihin ei kuitenkaan pakoteta, ne kun ovat yksinkertaisesti liian mielekkäitä jättää tekemättä. Mies pehmittää sanomaansa kertomalla, että kvartaalien väleissä ehtii ajoittain piipahtaa kotonakin. "Ilmainen aamiainen ja tuntuva palkka paikkaavat tuota", Saatana jatkaa. Kuulen kuinka takarivissä supistaan jo harjoittelijapaikan tuomista mittavista jatkamahdollisuuksista. "Kaiken kaikkea täydellinen paikka", pohdin.

Laavu

Istun laavun reunalla ja tunnen edessäni puna-oranssina leimuavan nuotion lämmittävän kasvojani, käsiäni ja polviani retkeilyhousujen ja kalsareidenkin läpi. Nuotion takana häilyy lepattavan kajon valaisema soinen lammen ranta. Lampi on pieni. Vastarannan puiden ääriviivat erottuvat myös marraskuisesta pimeydestä huolimatta. Ympärilläni lämpötila putoaa kovaa vauhtia kohti pakkasasteita, mutta itse en sitä tunne.

Muutaman kilometrin päässä, kansallispuiston puolella, on muitakin retkeilijöitä, ja he sen sijaan tuntevat. Kosteassa teltassa makuupussiin ja untuvatakkiin kääriytynyt retkeilijä kokee vallitsevan tilan hyvinkin eri tavalla. Puiston virallisilta leiripaikoilta kuuluu varmaan tällä hetkellä ähinää ja keinokuitukankaiden kahinaa, kun sormiensa tuntoa nopeasti menettävät retkeilijät kömpivät telttoihinsa otsalamppujen kolkkojen valokeilojen valaistessa heikosti ympäristöä. ”Pitikin lähteä marraskuussa... Kellokin on vasta kahdeksan, ja useampi tunti jo palettu pimeässä...”

Lähdin itsekin liikkeelle kansallispuiston suositulta parkkipaikalta. Vaikka ruuhkainen sesonki on jo ohi, parkkipaikalla oli silti useampi auto, kun saavuin sinne hämärtyvässä marraskuisessa iltapäivässä. Olen Etelä-Suomessa, eikä täällä täysin hiljaisia kolkkia olekaan. Varsinkaan kansallispuistojen keskuudessa, joihin aina eksyy joku hullu retkeilijä tai useampi kokeilemaan uusia varusteitaan kuukaudesta ja vuodenajasta riippumatta. Minut ja muut retkeilijät erottaa kuitenkin se, mihin suuntaan lähdimme autoiltamme. Muiden suunnatessa kansallispuiston portista sisään, käännyn itse heti parkkipaikalta sivuun ja kato-

sin metsän siimekseen. Eihän minulla ole edes telttaa mukana. Suuntani on tuttu ja tiedän mikä siellä minua odottaa.

En ole täälläpäin kulkenut kovinkaan kauaa. Ker-toja on muutamia ja ne ovat tapahtuneet vuoden sisään. Turistina vain taasen käväisemässä tässä osassa Suomea. Minua ei tänne sido sukujuuret tai muut velvoitteet. Motiivi on jokin muu. Ajoin tännepäin ensimmäistä kertaa n. vuosi sitten, kaupantekoon nimittäin. Tavanomaisesta poikkeamaton torikauppa, jossa toinen osapuoli mainostaa käytettyä retkeilytarviketta verkossa edulliseen hintaan ja minä nappaan syöttiin. Tapaminen sovittiin ja itse ajoin ostavana osapuolena autolla paikalle noutamaan kauppatavaran. Vastassa oli iäkäs herrasmies, ikäeroa itseeni sen 60 vuotta. Ovea avatessaan hän kutsui sisään ja tarjosi kahvit.

Nyt sitten istun yksin laavussa. Kaukana siitä hetkestä ja kaukana kaikesta. Luonto ympärilläni syleilee minua. Pakkasilma lämpenee nuotion vaikutuksesta lempeäksi ennen kuin se hyväilee ihoani ja hengitän sen sisään. Puut kohisevat sievästi liikkueessaan tuulen mukana. Ikään kuin kertoakseen minulle, että ne suojelevat minua. Peittävät tuuheiden pitkien riviensä taakse keinovalon kalseat keilat ja liikenteen loputtoman melun. Asiat, joita olen tottunut katsomaan ja kuuntelemaan kaupunkiasunnossani sulkiessani illalla silmiäni.

Tuolloin vuosi sitten kahvipöydässä tutustuimme, tai voisin jopa sanoa, että ystävästyimme. Meitä motivoi samat asiat. Menneiden kuukausien aikana viestittely jatkui. Kävimkin täällä kansallispuiston puolella retkeilemässä ja kyläilemässä paluumatkalla. Lopulta hän paljasti minulle salaisuutensa. Samaistui ja innostui kertomaan menneistä ajoista ja niiden eräretkistä. Kävi ilmi, että hänellä on pieni laavu pienen lammen rannalla. Vaatimattomaksi kuvaili, mutta kunnon kelohirsistä oli kuitenkin laavu rakennettu. Ainoastaan katon vesikatteena toimii vain pari päällekkäin sidottua kestoheitettä. Tummanvihreän kattonsa kanssa laavu suorastaan katoaa tiheään lammen rantakasvustoon. Lähes törmäsin laavuun ennen kuin havaitsin sen ensimmäisellä käynnilläni.

Laavupaikka sijaitsee kansallispuiston liepeillä, ehkä valtion tai metsäyhtiön mailla. Suojelluissa metsissä kumminkin. Lain silmissä mikään laavussa ei ollut hänelle omaa. Puut otettu maastosta

ja maanomistaja ei ollut asiasta koskaan kuulutkaan. Toisaalta laavussa kaikki oli hänelle juuri sitä omintaan. Tuntui, että laavun olemassaolosta tiesi tasan kaksi ihmistä. Kenties näin olikin. Vanhuksella oli vain muutama elossa oleva sukulainen, eivätkä hekään kovin läheisiä. Eräänlainen erakkoluonne. Laavu itsessään oli tip-top kunnossa. Ainoastaan paksu kerros puista pudonneita havuja ja lehtiä peitti laavun, kun saavuin tänne ensimmäisen kerran. Edellisestä nuotiosta oli ollut vuosia.

Tämä poluttoman taipaleen päässä oleva laavu on toiminut nyt tukikohtanani jo useamman vierailun ajan. Tällä kerralla olen ollut paikalla jo yhden yön. Päivällä kiertelin kansallispuiston suojeltuja reunametsiä keräten suppilovahveroita ämpäriini. Ihastelin kuultavaa syyspäivää ja liukuin hitaasti. Varoin osumasta merkityille poluille. Siellä törmää ihmisiin, enkä ollut tullut sitä tänne hakemaan. Ihmisiä näkee ihan tarpeeksi yliopistollakin.

Havahdun arkeen siirtyneistä ajatuksistani ja vilkaisen taivaalle. Tähdet ovat tulossa esille pilviverhon takaa. Yöstä on tulossa kylmä. Nousen ylös ja nostan laavun sivulta uuden tervaisen juurakon nuotioon. Kosteaa puuta nielevä tuli himmenee hetkellisesti ja pimentää laavun ympäristön. Katsahdan seisaaltani paremmin taivaalle, piilottaen sormeni vaistonomaisesti takkini taskuihin lämpimään. Tähdet ovat todella tulossa esille. Valoshow on kirkas. Paljon kirkkaampi kuin koskaan kaupungin valosaasteessa. Kuukin loistaa laavun takaa sivulta ja valaisee puiden latvoja. Pyörähdän puolelta toiselle niska vääränä, katse kohti taivasta ja ihmettelen tähtien määrää. Täällä metsässä kaikki tuntuu jotenkin kirkkaammalta. Arjessa taas kaikki on jotenkin sumuisempaa. Ikään kuin joku pyyhkisi silmälasi aina ensimmäisen metsässä vietetyn yön jälkeen. Tai en minä tiedä, enhän edes käytä silmälaseja. Jotenkin vain se kiire saa kaikesta sumuisempaa.

Istun takaisin laavun reunalle makuualustani päälle. Tuli on jo saanut yliotteen lisäämästäni tervaskannosta, joten on taas mukavan lämmintä. Tuijotan ympärilleni pimeään metsään ja mietin itseäni ympäröivän kirkkauden särkyvyyttä. Tunne on tuttu. Retkeilyurani alussa pimeys oli jotenkin uhkaavaa tai vähintäänkin jännittävää. Nyt tuijotan siitä kaipuunomaisesti.

Tunne toistuu aina retken viimeisenä iltana. Aamulla nouseva aurinko ajaisi minut viimeistään liikkeelle. Läpi metsien päättäväiset askeleetni kulkisivat kohti parkkipaikkaa. Seuraavan aamun luennot pakottavat minut väistämättä takaisin Tampereelle. Ne eivät odota.

Miksi olen edes hankkiutunut Tampereelle? Ajattelen. Ei kaupunki edes anna minulle mitään. Tai no, antaa se työn, toimeentulon ja huolettoman olon tulevaisuudessa pärjäämisestä... Hintana on vain se sumuisuus. Erämaiden kirkkaat pakkasaamut ja savunkatkuinen onnellisuus on vain muiston pilkahdus, joka auttaa seuraavaan viikonloppuun ja seuraavaan pakomatkaan. Onko niin pakko olla? Miksi annan kirkkauden aina särkyä uudestaan ja uudestaan käsiini ja hajota miljooniksi palasiksi? Ystävältänikin kirkkaus on jo viety. Sairaskohtaus metsässä särki sen lopullisesti joitain vuosia sitten. Jäljelle jäi vain aito yksinäisyyden tunne neljän seinän sisälle, jota rikkoo ainoastaan kotihoidon päivittäiset lyhyet vierailut. Sumein silmin saat yksin istua rivitalossa ja odottaa kuolemaa. Kirkkaus elää hänessä enää muistoissa ja minun kauttani. Tietenkin minun kauttani, ajattelen. Siksi hän minulle tämän kaiken jakoi. Ja niin tulen itsekin joskus jakamaan eteenpäin. Nostan katseeni nuotiosta ja pyyhkäisen kädellä silmäkulmaani. Niin istun laavulla ja ahmin kirkkautta silmiini. Kirkkautta, joka oli joskus hänen.

Lasittuneiden silmiä takaa

On ihan sama keidenkä kanssa oon missäkin. Oon sivuhahmo.

Viime aikoina oon kyyniänyt jopa yksinäisyyden tunteeseen. Joten olen ihmisseläinen anti-sosiaali. Oon varmaan aika omituinen hahmo ympäröiville ihmisille. Koska puolet minusta on sitä mitä olen ja puolet on mitä olen oppinut. Ja harva ihminen omaa senkin jälkeen kun on ajatellut vastaavaa, kyvyn löytää itsestään ulottuvuuden samaistua.

Vaikka missä liikun. Tuntuu kun olisin eläintarhassa ja samaan aikaan tuntuu kuin että kuulun tuohon häkkiin.

Ja täten mieluummin kävelen yksin baarista majoitukseen. Ja samaan aikaan kaipaen muita. Miten voikaan olla ollut koko elämäni tässä asennossa pääni, mutta vasta nyt osaa sen sanoittaa.

Ja heitin hukkaan naisen olemalla varovainen ja ajatteleva. Koska koko illan yritin lukea ihmisistä jotka hänen ympärillään pyörii, onko ne hänen kanssaan suhteessa vai ei. Hän jopa puhui minulle menomatalla kaupan kaljahyllyllä. Mutta taas yritin olla liian viisas asian kanssa ja joku fiksumpi (ero viisaus ja fiksuus) vei kalan kourusta.

Mä en osaa palvella elämäni olemalla oma itseni. Arvaa johtaako itseinhoon.

Mikä yksinäisyys seuraa. Miten voi ajatella itse-

ään niin väärin ja olla samaan aikaan niin oikeassa. Mutta kuka muukaan sitä osaa olla

Olen niin ylenpalttisesti oppinut pelkäämään ihmisten reaktioita etten osaa sanoa asioita joita haluan ennenkuin analyysi kerkiää mukaan. En nykyään edes viinapullon ja pohjien jälkeen. En pysty pakenemaan

Yritän huutaa "hiljaa hiljaa hiljaa!"

Ja kaikki mitä haluan on että joku pitää kiinni ja muistuttaa olemassaolollaan että olet ihminen. Minä näen sinut, et ole näkymätön, et ole lasin takana vaan olet elossa.

Nekään kosketukset vaan joita joskus tämänkin vuoden aikana olen osannut keplotella eivät ole saaneet tuntemaan tuota.

Ja nyt oon yksin hereillä. Miettien tämmöisiä.

Kaiken aikaa ja silloin

Ehkä jonakin yönä kävelet tutulla kadulla. Se asunto, jossa sinäkin asuit, avautuu vahingossa kapean sisäpihan kainalosta. Talo, joka tuolloin saattaa olla jo ikuisuuden ikäinen, muistaa nimesi kuten se muistaa kaikki. Ehkä katsot ikkunaa ja voit kuvitella minut siellä touhuissani, ravaamassa ympyrääni tai polttamassa kuutamotupakkaani sisäpihalla. Ehkä jopa saatat toivoa näkeväsi vilauksen kasvoistani ikkunasta. Mutta minua et sieltä enää voi löytää. Vain riekaleita muistoista maailmasta, jota ei koskaan ollutkaan. Ja ehkä hetken voit tuntea lämpimän kosketuksen sydämessäsi, sillä odotan sinua täälläkin kuten jokaisessa äärettömän universumin pisteessä jokaisessa ajanheteessä.

Vaikka elämä kuljettaa erilleen, jää ajan rakenteeseen solmu. Maailmankaikkeudessa, jossa kaikki on tapahtunut ja tulee aina tapahtumaan samalla ajanheteellä, olet edelleen luonani ja minä sinun. Universumin laidalla matkaavan fotonin näkökulmasta tapaamme ensimmäistä kertaa edelleen. Ja kun universumin viimeinen tähti hiipuu ja tähtipölymme leijailee kylmässä tyhjiydessä, uskon edelleen, että tapaamme, sillä silloinkin olen täällä. Olen täällä katsomassa ikkunastani pihalle ajatellen, kuinka kävelisit ohi.

Ja kuinka ikinä urhoolliset pikku ihmiset marsimmeakaan läpi tämän ikuisuuden täyttävän lyhyen elämämme. Olemassaolon, joka kaikkein aikaisuudessa on samaan aikaan ikuisen pitkä ja samalla olematon. Kuinka elämämme saakaan uusia muotoja ja kuinka saamme rakastaa. Mikään ei katoa milloinkaan.

Joten jos tästä joskus kuljetkin, älä odota minua turhaan. Tapaamme jokaisessa hetkessä mutta emme milloinkaan. Tähtipölymme leijailee jo kietoutuneena kaikkeuteen.

MIKA ARVAJA

Ilon pistoksia

Lapsuuden ja nuoruuden ilon pistokset

"Kyllä Suomi on kaunis maa", tokaisin Varalan urheiluopiston pukuhuoneessa. Se oli aito ja spontaani reaktio siihen, mitä silmäni näkivät. Kuvittele, että seisot korkealla mäellä ja edessäsi avautuu peilityyni järvi, jonka rantoja kehystävät tummat metsät ja laskevan auringon valo. Uskon, että siihen tunteeseen voivat samaistua sekä suomalaiset että ulkomaalaiset vieraat. Hetken ilo ja innostus muuttuivat kuitenkin nopeasti häpeäksi.

Jääkiekon SM-liigan kesäharjoitukset olivat juuri päättyneet, kun kuivailin itseäni Varalan urheiluopiston pukuhuoneessa. Vieressäni oli liuta nuoria jääkiekolle omistautuneita joukkuekavereita. Heti kommenttini jälkeen pukukoppi räjähti nauruun. Näin monta silmäparia tuijottamassa minua huvittuneina ja hämmentyneinä. Viesti oli selvä: "Mitä sä, Arvaja, höpiset?" Koin häpeää.

Jääkiekkjoukkue on erittäin maskuliininen yhteisö. Siellä arvostus ansaitaan tekemällä maaleja ja menestymällä omassa roolissa. Jos pelit eivät kulje, arvostusta voi hakea toisella tavalla: olemalla äänessä pukukopissa ja heittämällä armotonta läppää, usein myös toisten kustannuk-

sella. Ymmärrystä erilaiselle ajattelulle tai valtavirrasta poikkeavalle näkemykselle on vaikea löytää. Jos on vielä hieman introvertti eikä lähde pelin jälkeen porukan kanssa baariin, on haastavaa päästä aivan joukkueen ytimeen.

Jos olen elämässäni jotakin legendaarista saanut aikaan, se saattaa olla tuo "Suomi on kaunis maa"-kommentti. Vuosia myöhemmin pelasin jääkiekkoa aivan toisessa kaupungissa ja toisessa joukkueessa, jossa ei ollut yhtään samaa pelaajaa kuin Varalan kesäharjoituksissa. Eräs uuden joukkueen pelaaja tuli esittelemään itsensä ja kysyi hymyillen: "Oletko sinä se Arvaja, joka sanoi, että Suomi on kaunis maa?"

Vuosia on vierähtänyt tuon tapahtuman jälkeen. Olen ikääntynyt ja elämänkokemusta on kertynyt. Nyt ajattelen, että jos eläisin saman tilanteen uudestaan, toimisin ehkä hieman eri tavalla, rohkeammin. Toistaisin sanomani ja kysyisin pelikavereiltani: mitä mieltä te olette? Eikö Pyhäjärvi tyynenä, rantoineen ja laskevan auringon valossa ole teidänkin mielestänne kaunis? Jos ei ole, niin mikä sitten on? Vasta myöhemmin ymmärsin, että tuo hetki jäi mieleeni niin voimakkaasti, koska siinä välähti jotain todellisempaa kuin pelkkä maisema. Se oli kuin Jumala olisi

kuiskannut pienen muistutuksen siitä, että elämässä on enemmän kuin suoritus ja kilpailu.

Kymmenen vuotta ennen legendaarista kommenttiani istuin viisi vuotta nuoremman veljeni kanssa vanhan Saab 99:n takapenkillä. Olimme matkalla kotiin HNMKY:n avioliittoleiriltä Korpi- lahdelta. Leiri oli juuri päättynyt, ja tunnelma autossa oli lämmin. Takapenkillä veljeni kanssa tunsimme, miten äiti ja isä iloitsivat toisistaan ja meistä.

Lapsuuden rakkauden ja turvallisuuden kokemukset ovat antaneet uskallusta luottaa ihmisiin, mikä on puolestaan rohkaissut niitä, joihin luotan. Tämä luottamuksen voima on pysynyt mukanani kaikki nämä vuodet.

Sain kristillisen kasvatuksen, kuten moni muukin ikäluokkani suomalainen. Minulla oli myös mummo, Liisa, joka piti pyhäkoulua meille serkuksille ja rukoili jatkuvasti puolestamme. Tutustuin hänen käsityksiinsä elämästä ja kristinuskosta, ne olivat aika tiukkoja nykypäivän standardeihin verrattuna. Yksi Liisa-mummon tiukoista standardeista oli se, ettei hän lämmennyt ajatukselle, että olisin ostanut itseleni murrosikäisenä sähkökitaran, kun sitä hänelle ehdotin. Mutta tänään, kun sitä peilaan, niissä tiukoissa standardeissa, enkä nyt tarkoita tuota kitarastandardia, oli ja on paljon viisautta ja kauneutta.

Liisa-mummo ei koskaan käynyt katsomassa pelejäni, ei edes silloin, kun olin ammattilainen. Hän kuitenkin kuunteli otteluita paikallisradiosta suorina lähetyksinä. Hän kertoi minulle aina rukoilevansa kahden asian puolesta: etten loukkaantuisi enkä koskaan tekisi yhdessä pelissä kolmea maalia, etten ylpistyisi. Pelasin satoja ammattilaissarjan pelejä ja olin poissa vain yhdestä loukkaantumisen vuoksi. En tehnyt yhdessäkään ottelussa kolmea maalia, vaikka lähellä olin usein. Silti ylpistyin.

Liisa-mummo puhui minulle jo kauan ennen kuolemaansa siitä, minkälaiset hautajaiset hän haluaa. Hän pyysi, että soittaisin kitarallani hänen hautajaisissaan Pekka Simojoen laulun Herra kädelläsi. On mielenkiintoista, että juuri tämä laulu on ollut minullekin tärkeä aina rippikoulusta lähtien. Kun kuulen sen tai soitan ja laulan sitä itse, minut valtaa välittömästi lämmin olo ja syvä turvallisuuden tunne, sellainen, jota mikään tekninen turvajärjestelmä tai poliisi ei

voisi koskaan tuoda. Herra kädelläsi on luonut ja luo edelleen jotakin sanoja, sointuja ja melodiaa syvempää sisälleni.

Niinpä soitimme serkkuni Maijan kanssa Liisa-mummon hautajaisissa kappaleen Herra kädelläsi. Kun akustisen kitarani ensimmäiset soinnut kaikuivat kirkossa, tunsin, että hetki oli jotakin paljon suurempaa kuin vain esiintyminen. Se oli kunnianosoitus, rukous ja kiitos yhtä aikaa. Minulle se oli ilon pistos, pieni välähdys siitä, mitä elämä lopulta on. Liisa-mummon muisto elää minussa yhä tämän laulun kautta.

Jääkiekko ja työura: Ilo katosi

Nuoruusvuodet ja jääkiekon pelaaminen veivät elämäni suuntaan, jonne Liisa-mummo varoitti minua joutumasta. Samalla sisälleni alkoi nousta epävarmuus siitä, olenko riittävä. Tein samaa kuin muut ikätoverini, vertailin itseäni muihin. Kilpaurheilussa menestys mitataan teoissa, siinä, kuinka onnistut voittamaan muut. Ei siis riitä, kuka olet. Täytyy olla yksinkertaisesti muita parempi.

Juniorina olin pääsääntöisesti täytepelaaja ja katsoin vierestä, kun monet joukkuekaverit, joista jotkut olivat parhaita kavereitani, pääsivät näyttämään taitojaan parhaiden jääkiekkoleireillä. Jäin kotiin, kun muut lähtivät. Se tuntui pahalta. Vasta myöhemmin ymmärsin, että noilla valinnoilla ei lopulta ollutkaan suurta merkitystä. Minua on siunattu sillä, etten lannistunut, vaikka olen helposti lannistuvaa tyyppiä. Jaksoin olla mukana, mutta ilman mitään suurempaa suunnitelmaa siitä, että minusta voisi tulla jääkiekkoammattilainen, saati huippupelaaja.

Vaikka olin alkanut pärjätä paremmin, aikuisiän kynnyksellä uskoin, ettei minusta tulisi ammattilaiskiekkoilijaa. Olinkin juuri tehnyt päätöksen lopettaa ammattilaisunelmani, kun valmentaja yllättäen tarjosi tilaisuuden pelata seuraavassa pelissä. Pelistä tuli käännekohta. Minut valittiin joukkueen parhaaksi, voitimme tulevan mestarin, ja sain vakituisen paikan liigassa. Siitä alkoi yksitoista vuotta kestänyt jääkiekkoura, jonka rinnalla pidin koulupaikkani Teknillisessä korkeakoulussa.

Omilla mittareillani melko menestyneen jääkiekkouran jälkeen palasin opintojen pariin ja valmistuin diplomi-insinööriksi. Kun sitten 35-vuotiaana hain ensimmäistä työpaikkaani, CV:ssäni ei ollut lainkaan aiempaa työkokemusta.

» Jos johtaja ymmärtää nämä periaatteet ja pyrkii luomaan niitä kunnioittavan yhteisön, ihmiset voivat vääjäämättä paremmin. Se on johtamisen tarkoitus.

Työhaastattelussa psykologi kysyi, pystynkö hoitamaan ostopäällikön tehtävän. Katsoin häntä ja sanoin, etten tiedä, sinunhan se pitäisi tietää, kun psykologi olet. Hän hymyili. Minä tunsin sisälläni jotain tuttua, pienen ilon piston. Olin ollut oma itseni ja puhunut totta, enkä yrittänyt miellyttää tai esittää mitään muuta. Hämmästyin saadesani työpaikan, mutta samalla se tuntui ihmeellisen luonnolliselta. Oli kuin olisin astunut juna-vaunuun, joka kulki eteenpäin suuntaan, jota en itse valinnut. Myöhemmin minut valittiin yhtiön toimitusjohtajaksi.

Kaikesta maallisesta menestyksestä huolimatta kävin sisäistä kamppailua. Tietyllä tavalla olin kuin promoottori, joka tuki vuorotellen kamppailun kahta osapuolta, lapsena saadun turvallisuuden ja aikuisiällä mukaan tulleen häpeän pelon välillä. Vaikka ulkoisesti kaikki näytti hyvältä, en saanut rauhaa, kun ehkä vain hetimitäin. Ilon pistokset väläyttivät olemassaolostaan. Ilo muuttui suorituksiksi. Mitä enemmän tein, sitä kovempaa juoksin ja sain tuloksia aikaan, mutta tyhjää aukkoa sydämessäni suoritukset eivät täyttäneet. Kaipaus ei kadonnut, se vain peittyi meluun.

Universumin harmoninen ja suunniteltu rakenne

On hauskaa joskus pysähtyä ja ajatella tätä maailmaa vähän humoristisesti. Kun ihmiset löytävät luolista muinaisia kaiverruksia, muutaman viivan tai yksinkertaisen merkin, he ovat heti yksimielisiä siitä, että joku ihminen on ne sinne tehnyt. Turistit, matkaoppaat ja tutkijat toteavat yhteen ääneen, että tämä on merkki älystä, joku halusi jättää jäljen.

Mutta kun katsomme DNA:ta, jossa on miljardeja täsmällisesti järjestettyjä kirjaimia, ohjelmointikieltä, joka rakentaa kaiken elävän, sanotaan, että se on sattumaa. Sama logiikka, eri johtopäätös. Hauskaa, vai mitä?

Lumihiutale on kaunis. Sen rakenne on täynnä tarkkuutta ja symmetriaa, ja silti jokainen hiutale on erilainen. Se ei tarvitse kauneutta, mutta me tarvitsemme. Lumihiutaleen järjestys ja muoto ovat osa luomakunnan rakennetta ja siksi me näemme sen kauniina. Meidät on viritetty havaitsemaan symmetria, harmonia ja toisto asioina, jotka miellyttävät ja rauhoittavat. Se on kuin musiikki, jossa jokainen soitin soittaa samaa sävelmää. Kun kaikki on sopusoinnussa, mieli lepää.

Lumihiutaleen kauneus ja musiikin suloiset soinnut muistuttavat meitä siitä, että maailma on enemmän kuin hyöty ja selviytyminen. Ne kertovat, että kaiken takana on tarkoitus. Ehkä lumihiutale on Jumalan hiljainen viesti meille: "Katso, minä teen kaunist silloinkin, kun kukaan ei ole katsomassa."

Kun lumihiutale leijuu ilmassa ja lopulta saapuaan pinnalle, tarvitaan silmä havaitsemaan se. Ihmisen silmä on huipputeknologian mittapuulla täysin omaa luokkaansa. Vaikka sen ominaisuudet ovat lähes käsittämättömät, se ei toimi yksin. Silmä tekee jatkuvaa ja saumatonta yhteistyötä aivojen kanssa. Itse asiassa voidaan sanoa, että se toimii yhdessä koko ihmisen olemuksen, sielun ja ruumiin kanssa. Se, mitä silmä näkee, vaikuttaa meihin kokonaisvaltaisesti: ajatuksiin, tunteisiin ja kehon toimintaan. Kun olemme liikutettuja, surullisia tai onnellisia, kyynelrauhaset aktivoituvat. On mahdotonta olla hämmästelemättä, miten ihmeellinen tämä maailmankaikkeus on.

Kun näemme kaupungilla talon, tiedämme heti, että sillä on ollut suunnittelija ja rakentaja. Kun selaamme kauniisti tai vähemmän kauniisti kuvitettua oppikirjaa, ymmärrämme, että sen takana on kirjoittaja ja kuvittaja. Kun avaamme auton konepellin ja katselemme moottoria, sen letkuja ja apulaitteita, tajuamme, että jonkun on täytynyt suunnitella se, jotta kaikki osat toimivat yhdessä ja kestävät vuosia. Kun näemme lentokoneen nousevan taivaalle, emme kuvittele, että se olisi syntynyt sattumalta. Kysykää vaikka Wrightin veljesten jälkipolvilta, jotka heidät tunsivat. Elämän raskaina hetkinä, silloin kun epätoivo kolkuttaa ovella, nämä esimerkit palauttavat mieleen, että kaiken keskellä on järjestys ja tarkoitus.

Sama rakenne menestyvässä johtamisessa

Sama järjestyksen ja tarkoituksen kauneus, joka näkyy luonnossa, toimii myös ihmisten välisessä johtajuudessa. Vuosien johtamiskokemus on opettanut minulle, että myös johtamisessa on olemassa universaali rakenne, näkymätön järjestys, jota seuraamalla ihmisten johtaminen onnistuu ja voi jopa kukoistaa.

Perinteisesti johtajuus on määritelty vallan, tehokkuuden ja kontrollin kautta. Johtajaksi haetaan näyttäviä karismaattikkoja, joilla on tuhat apulaista. Tässä mallissa valta on väline tulosten saavuttamiseen ja ihmiset nähdään ennen kaik-

kea resurssina, ei suhteina tai merkityksen kantajina.

Menestyvä johtaminen on kuitenkin kuin lumihiutale: se rakentuu näkymättömän järjestyksen varaan. Noudattamalla sitä syntyy jotain sekä kaunista että kestäväää. Lumihiutaleen ydin pitää kaiken koossa ja sen kuusi sakaraa täydentävät toisiaan muodostaen eheän kokonaisuuden. Se tarvitsee ympärilleen ilmaston, jossa se voi muodostua ja pysyä koossa.

Johtajuuden hienoin rakenne syntyy **armon ilmastossa**. Siellä, missä armo saa vallita, ihmiset uskaltavat kasvaa ja johtajuus kukoistaa. Armo merkitsee sitä, ettei keneltäkään vaadita täydellisyyttä. Yrittämistä kyllä, mutta virheiden jälkeen osataan pyytää ja antaa anteeksi.

Luottamus on kaiken koossa pitävä voima. Luottamus syntyy, kun sanat ja teot ovat yhtä. Se rakentuu rehellisyydestä, avoimuudesta ja siitä, että johtaja on sama ihminen sekä valossa että varjossa. Luottamus vapauttaa energiaa, jota muuten kuluisi valvontaan, pelkoon ja varmisteluun. Siinä tilassa ihmiset voivat olla rohkeita, koska he tietävät olevansa turvassa. Kun johtaja luottaa, hän saa luottamusta takaisin. Luottamus on lumihiutaleen ydin, näkymätön mutta välttämätön.

Lumihiutaleen ensimmäinen sakara on **rakkaus**. Se on johtajuuden sisäinen lämpö, joka ei katoa edes kylmässä. Tämä ei ole tunnepohjaista pehmyyttä, vaan agape-rakkautta, joka on tahtoa tehdä hyvää toisen parhaaksi ilman oman edun tavoittelua.

Toinen sakara on **ilo**. Ilo on johtajuuden valo. Se ei synny onnistumisista, vaan syvemmästä merkityksestä. Johtajan ilo ei ole teeskentelyä tai vain hyviä tunteita. Se on syvää kiittollisuutta siitä, että saa palvella jotakin suurempaa kuin itseään. Ilo tarttuu: se luo ympäristöönsä luottamusta ja rohkeutta. Ihmiset uskaltavat olla luovia ja avoimia. Lumihiutale heijastaa valoa vain, jos siihen osuu aurinko. Samoin johtaja heijastaa iloa vain, jos sydämessä asuu kiittollisuus.

Kolmas sakara on **rauha**. Rauha on johtajuuden sävy ja lämpötila. Se ei tarkoita ongelmattonta elämää, vaan kykyä kohdata asiat levollisesti ja oikeudenmukaisesti. Johtajan sisäinen rauha heijastuu ympärilleen turvallisuuden tunteena. Rauha on tila, jossa totuus ja armo elävät rinnakkain.

Neljäs sakara on **kärsivällisyys**. Johtaja ei voi pakottaa kasvua tai onnistumista. Hänen on luotettava siihen, että oikea aika tulee. Kärsivällisyys on uskoa siihen, että oikea aika tulee, vaikka nyt näyttäisi vaikealta. Se on luottamusta siihen, mitä ei vielä näe. Menestys vaatii työtä ja toistoa, mutta myös lepoa ja odottamista. Kärsivällisyys on valmiutta jatkaa, vaikka toivo olisi vain ohuin mahdollinen jääkerros.

Viides sakara on **ystävällisyys ja hyvyys**. Ystävällisyys on lempeää voimaa. Se on kykyä nähdä ihminen, ei pelkkä työntekijä tai tulos. Hyvyys on ystävällisyyden teko, halua tehdä oikein, vaikka kukaan ei näkisi. Ystävällinen johtaja tekee näkyväksi sen, että jokainen on arvokas.

Kuudes sakara on **itsehillintä**. Johtajan suurin koetus ei ole muiden hallinta, vaan itsensä hallinta. Kun johtaja pystyy kuuntelemaan enemmän kuin puhumaan, hän antaa tilaa viisaudelle. Lumihiutale säilyttää muotonsa vain, jos lämpötila pysyy sopivana. Johtajan täytyy myös säilyttää malttinsa, jotta pystyy toimimaan rationaalisesti myös paineessa.

Lumihiutale on kaunis niin kauan kuin se pysyy jäässä. Sen perimmäinen kauneus ei ole visuaalisuudessa, vaan täydellisessä järjestyksessä ja siinä suunnitelmassa, jonka mukaan se rakentuu. Jos johtaja ymmärtää nämä periaatteet ja pyrkii luomaan niitä kunnioittavan yhteisön, ihmiset voivat vääjäämättä paremmin. Se on johtamisen tarkoitus.

Ilon paluu

Kun katson matkaani taaksepäin ja pysähdyn sitä hämmästelemään, näen siinä monenlaisia makuja elämästä: takapenkin lämmön vanhassa Saabissa, Liisa-mummon rukoukset, Varalan pukukopin häpeän, jääkiekkouran vaiheet, DNA:n ihmeen, lumihiutaleen kauneuden ja luottamuksen hämmästyttävän voiman johtamisessa. Kaikissa toimii ikään kuin sama kaava. Ne eivät itsessään ole mitään suuria tapahtumia, jotka jäisivät historian kirjoihin, mutta ne ovat kuin suosta nousevia, kalliolle rakennettuja pilareita, joiden päälle astuminen aiheuttaa pienen ilon pistoksen. Suuntaa, johon nuo pilarit vievät, ei voi itse päättää, mutta se minne ne lopulta johtavat, on jotakin minua suurempaa. Lumihiutalekaan ei itse päätä, minkälaisen rakenteen se saa, mutta se on aina kaunis.

Armon

ILMAPIIRI

Nuorempana kuvittelin, että olen itse tämän tarinan sankari tai ainakin se, joka päättää, mihin suuntaan elämäni kuljetan. Ajattelin, että pystyn mihin vain, kunhan harjoittelen tarpeeksi ja teen rohkeita päätöksiä. Voi, kuinka väärässä olin-kaan.

Aitoa rohkeutta on kulkea tietä, jonka päämäärää ei näe, mutta johon uskoo. Luovuttaa oma viisaus viisaammalle ja tarttua siihen armoon, joka kantaa silloinkin, kun mikään muu ei kannu. Olen saanut ymmärtää, että tuo armo on tullut todeksi Jeesuksessa, joka on kuollut myös minun puolestani. Se on parasta, mitä minulle on tapahtunut, vaikka en koe sitä ansaitsevani.

Johtajuudesta on kirjoitettu tuhansia kirjoja, mutta mikään niistä ei yllä Raamatun tasolle. Se on ajaton ja viisas teos, joka näyttää, miten ihmisyyttä tulee vaalia, jotta yhteisöt voivat hyvin. Sen kuvaamat hengen hedelmät, rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys ja itsehillintä ovat yhä tänäänkin menestyvän johtamisen tunnusmerkkejä.

Olen alkanut ymmärtää, että kaikki nuo ilon pistokset, lapsuuden hetket, häpeän läpi kulkemiset ja johtajuuden oivallukset ovat olleet hänen kädenjälkeään, pieniä kutsuja kohti valoa. Niiden tarkoitus on ollut näyttää tietä sumun keskellä ja muistuttaa, että valoa on aina, vaikka sitä ei hetkittäin näkisikään. On mahtavaa elää, kun näkee pimeässä. Kun mustavalkoisen elokuvan jälkeen alkaakin katsoa värielokuvaa. Kun rinnassa pumppaa kivisydämen tilalla lihasydän. Elämässä on rauhaa, toivoa ja iloa, jotka eivät riipu olosuhteista.

Kun Varalassa sataa ensilumi ja lumihuutalet peittävät näkymän Pyhäjärvelle, silmäni viestii verkkokalvon kautta sydämelleni ajatuksen: "Kyllä Suomi on kaunis maa." Samalla muistan, kuka tämän kauneuden loi ja kuka minut siihen herätti.

Mika Arvaja

Toimitusjohtaja

Indecsin alumni

Ex-ammattijääkiekkoilija

